رسولی، عضو شورای شهر تهران در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

جمع کارگزاران در شورای شهر دو نیم نفر است

حامد موسوی
روزنامه‌نگار

خوش‌صحبت است و قاطع سخن می‌گوید، اگرچه احتیاط در برخی مواقع بر کلامش سایه می‌اندازد. عضو هیات‌مدیره بنیاد امید ایرانیان و بنیاد ماندگار نیز است و رفاقتی تنگاتنگ با محمدرضا عارف دارد؛ رفاقتی که سخنگویی ستاد عارف در انتخابات سال ۹۲ را هم برایش رقم زد. رسولی که سابقه استانداری خراسان و لرستان را علاوه‌بر شهرداری زاهدان در کارنامه‌اش ثبت کرده، این روزها به‌عنوان نماینده مردم در شورای شهر تهران مشغول به کار است. تا گفته پیداست که نمی‌شود میزبان خزانه‌دار شورای شهر پایتخت شد و از بدهی‌های چند میلیاردی دولت به شهرداری نپرسید و شرح قصه پرغصه عدم پرداخت سهم شهرداری را آن هم در روزگار روابط حسنه دولت و شهرداری نشنید. رسولی برخلاف برخی از هم‌جریانی‌هایش منصفانه از برخورد خوب قالیباف سخن می‌گوید و ادعا نمی‌کند هر چه در گذشته انجام شده درست نبوده.... موضوع پرمناقشه انتخاب شهردار نیز همچنان شنیدنی‌ای بسیار دارد و رسولی ابایی نداشت که باصراحت استعفای نجفی را تاکامی شورای پنجم بخواند و از شهره بودن نجفی به استعفا سخن بگوید. تا آنجا که از مردم تهران به خاطر خطا و اشتباه در محاسبات انتخاب شهردار عذرخواهی می‌کند. این عضو شورای پنجم با همان صراحت کلام، قاطعانه خطاب به افشانی نسبت به تک لهجه‌ای شدن شهرداری هشدار داد و ناگفته‌هایی را در خصوص روند انتخاب شهردار جدید مطرح کرد.

گپ و گفت چند ساعته با این عضو شورای عالی سیاستگذاری اصلاح‌طلبان به شورای شهر یکدست اصلاح‌طلب تهران و عملکردشان محدود نبود و علاوه‌بر عملکرد دولت، صحبت از انتقادات نسبت به عملکرد شورای عالی سیاستگذاری و رئیسش یعنی عارف نیز به بحث‌مان کشیده شد... آنچه در ادامه می‌آید حاصل گفت‌وگوی سیدحسن رسولی با «فرهیختگان» است که صمیمانه در یکی از روزهای گرم تابستان به روزنامه آمد و هنگام ورودش خبری از راننده و هیات همراه نبود....

در این شورا یک اتفاق خوبی که رخ داد این بود که بعد از چند سال شهرداری توانست وارد هیات دولت شود. این حضور چه آوردهای برای شهرداری داشته است؟ توقع می‌رفت اتفاق خوشایندی رخ دهد و طلب‌های چندین ساله شهرداری هم وصول شود.

دعوت یا عدم دعوت رئیس جمهور از شهردار در هیات وزیران به نظر من، تابعی از فضای حاکم بر روابط فی‌مابین است. چون رئیس‌جمهور موظف نیست و شهردار هم عضو هیات وزیران نیست. هر زمانی که بین دولت و شهرداری رابطه حسنه بود، این اتفاق افتاده و هر زمانی به هر دلیلی این رابطه گرم نبوده، این دعوت صورت نمی‌گرفته است. شهردار تهران قانونا عضو هیات وزیران نیست. استحضار دارید که برخی از کسانی که در جلسات دولت شرکت می‌کنند، اعضای هیات وزیران نیستند. اعضای هیات‌دولت کسانی هستند که مسئولیت وزارتخانه‌دارند یا مشاور هستند. حتی معاونان رئیس‌جمهور در زمانی که ایشان حضور دارند، حق رای ندارند. بنابراین آقای شهردار قانونا عضو هیات دولت نبوده و نیستند. ولیکن اهمیتی که اداره پایتخت برای اداره کل نظام دارد و خواهد داشت و تاثیراتی که نحوه اعمال مدیریت شهری در پایتخت بر سایر ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و امنیتی دارد، از یک سو و نیز اینکه شهردار تهران به صورت غیررسمی شهرداران سایر شهرهای ایران را در گذشته تا قبل از دولت آقای احمدی‌نژاد نماینده‌گی می‌کند، شهردار تهران به‌عنوان میهمان در جلسات هیات دولت دعوت می‌شد و شرکت داشت.

دوره آقای دکتر احمدی‌نژاد براساس تشخیص و صلاحدید ایشان این امر تکرار نشد. البته در دو سال آخر آقای خاتمی هم این امر انجام نشد و وقفه‌ای در این امر ایجاد شد، بنابراین از این منظر با یک دوره تقریبا ۱۴ ساله عدم حضور شهردار تهران در دولت مواجه بودیم.

در ۱۴ سال‌های که وقفه افتاد، چند پروژه انتخاباتی را پشت سر گذاشتیم. شهرداران دولت تهران خود یکی از بازیگران اصلی عرصه انتخابات بودند. سال ۸۴ آقای دکتر احمدی‌نژاد از جایگاه شهرداری تهران وارد شدند و دکتر قالیباف دو دوره از جایگاه شهرداری وارد انتخابات شدند. آقای دکتر احمدی‌نژاد وقتی رئیس‌جمهور شدند با رقیب خود که آقای قالیباف بود، جزء داوطلبان در سال ۹۲ هم آقای قالیباف یکی از کاندیداهای ریاست‌جمهوری بود. از این رو روابط و مناسبات جاری بین شهرداری و دولت روابط حسنه‌ای نبود. با روی کار آمدن شورای پنجم و نیز یکدست اصلاح‌طلبان در انتخابات مجلس، شورای شهر و انتخاب شهرداری که همراه و همسو با دولت است، این مانع برطرف شد و بلافاصله بعد از انتخاب شهردار آقای رئیس‌جمهور دستور شرکت شهردار در جلسات هیات دولت را دادند.

آقای نجفی در جلسات شرکت می‌کردند و در حال حاضر هم آقای افشانی شرکت دارند. این بعد سیاسی و روابط فی‌مابین شهرداری و دولت بود.

با توجه به اینکه در حال حاضر حدود یک سالی است که اشاره داشتید روابط بین شهرداری و دولت حسنه است، چرا دولت همچنان بدهی‌های شهرداری را پرداخت نمی‌کند؟

ربط این امر به بدهی‌ها به نظرم قدری مستلزم توضیح فنی است. همواره بین حوزه مدیریت امور محلی اعم از شورا، شهرداری‌ها و دهیاری‌ها با دولت بر سر نحوه تامین منابع مالی اداره امور شهرها و روستاها بحث‌های درازی وجود داشته، دارد و خواهد داشت. سال ۱۳۶۲ مجلس وقت قانونی را تصویب کرد که شهرداری‌ها باید به‌صورت خودکفا اداره شوند و هرکس در شهر زندگی می‌کند، هزینه خدمات شهری را خود باید پرداخت کند. همان قانون دولت را موظف کرد ظرف ۶ ماه لایحه جامع نحوه تامین منابع پایدار شهرداری‌ها را ارائه دهد.

در سال ۷۰ اتفاقا من جزو همان دوره بودم. متوسط کمک دولت آن زمان به شهرداری‌های سراسر کشور حدود ۲۵ درصد هزینه‌های سالیانه بود که البته شهرهای کوچک بیشتر و شهرهای بزرگ کمتر و به‌طور متوسط ۲۵ درصد بود. از آنجا به بعد شهرداری‌ها با خلأ بسیار جدی مواجه شدند و در دوره‌ای که شهرها شکوفا نشده بود و ورود کشور و استان‌ها را به‌عنوان قانون‌مدار نمی‌شناختند، مدعی هستند که این مبلغ بدهی به شهرداری‌ها داده است و از جیب دولت مطالباتی هم دولت به دلیل تضامین اسلامی یعنی که به نفع مدیریت شهری گذشته‌اش است، و تاثیراتی که نحوه اعمال رسانه‌ای در یک فضای آزاد باید ادعاهای طرفین مستند به قوانین و مقررات چه بخش تکلیفی یا حتی اجرا هم، نمایی را رنگ و چه بخش اختیاری احتمالا خود ادعاهای دولت تقدیم و بعد صورتحساب‌ی از این خارج شود که نشان خود داده‌اند حساب بستانکار و بدهکار به چه صورت است.

آقای شهردار یکی از معاونان خود را آقای نوبخت هم یک نفر دیگر را معرفی کرده است و این مساله را ما دنبال می‌کنیم.

از طرف شورا چه کسی مسئولیت پیگیری مساله دست را دارد؟

دفتر اجرایی شورا در واقع شهرداری است. از کمیسیون برنامه و بودجه شورا هم مرتب، همه این سازوکارها را دنبال می‌کنیم. تا کنون یک ریال از این مطالبات پرداخت نشده است.

در طول این مدت شاهد تجمع‌های مختلف از سوی پیمانکاران طلبکار از شهرداری بودیم. بدهی شهرداری به پیمانکاران چقدر است؟

مارو ۲۹ اردیبهشت انتخاب شدیم و اولین جلسه آغازیه کارما اگرچه به صورت رسمی در اول شهریورماه بود، ولی از روز ۳۱ اردیبهشت از ما دعوت به مذاکره شد و ما آغاز استفاده کردیم و جلسه گذاشتیم. در این مدت به دنبال این بودیم که تصویری دقیق از حوزه مدیریت شهری کسب کنیم. یادتان باشد که قالیباف جلسه مفصلی با شورا و شخصا خوب برخورد کردند. با معاونان و مدیران کل ایشان و با دولتی ها جلسه داشتیم.

با گزارش‌های خود و نقشه‌ی مواجه شدیم. به لحاظ عدد و رقمی فاصله زیادی بین آنچه به ما گزارش می‌شد وجود داشت. درنهایت آقای شهردار را در قالب طرحی بعد از ایجاد فعالیت رسمی راضوع کردیم، موظف کردیم سندی را تنظیم کند تا آن سند نشان دهد شما شهرداری را در قالب طرحی بعد از ایجاد فعالیت چه شاخص‌هایی تحویل گرفتید؛ از نیروهای انسانی گرفته تا سازمان و تشکیلات و درآمد و هزینه‌ها و... را مدنظر داشتیم.

چند روزی مهلت دادیم و گزارشی که ایشان دادند، جمع بدهی‌های شهرداری به آحاد و بدهی‌های به بروز شده و تعهدات ایجادشده را ۵۲ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان برآورد کرده بودند. البته بخشی از این میزان مربوط به هزینه‌های اتمام پروژه‌های نیمه‌تمام است که به عبارتی با پیمانکار قرارداد بسته‌ایم و ۳۰-۴۰ درصد مبلغ را پرداخته و مابقی مانده است.

مبلغ بدهی دولت به شهرداری به بیان‌های مختلف از حدود ۵ تا ۲۰ میلیارد تومان عنوان شده است. مبلغ دقیق این بدهی مشخص است؟

عددی که آقای قالیباف به ما اعلام کردند حدود ۱۵ هزار میلیارد تومان مجموع این دوبخش تعهدات دولت است. ارقام ۵ هزار میلیارد تومان ارقام تجویی است که عنوان می‌شود.

این بدهی ۱۵ هزار میلیارد تومانی از سال ۸۷ است؟

سنواتی است. روی هم انباشته شده است؛ از دوره‌ای که آقای احمدی‌نژاد شهردار تهران رفتند. البته آن زمان این بدهی‌ها کمتر بود و از آنجا به بعد با رقم بالا شد